

בשלה

גליון מס' 443
י"ג שבט תשפ"ג

אני באמת מעריך

הרב אפרים שרבני שליט"א

העניין טעון גניזה • נא לא לקרוא בשעות החתופיה

אף ילך וידעך. לדעת להעריך, זה הכל לפני הכל.

קראתי על ר' ראובן שרבני זצ"ל, ר"מ ביישיבת יקירי ירושלים, הדברים הובאו בספר 'דברי יהושע' שבניו הוציאו לאור, שם הם מגלים מעט מההנהגות והכבוד שהיה רוחש אביהם לאמנם. כשישבתי וקראתי, רק אז הבנתי היאך זכה הרב להעמיד לצדו אשת חיל שכזו וילדים נפלאים כאלו (כל בניו תלמידי חכמים, בן פורת יוסף). אף אני זכיתי פעם אחת להיפגש עם הרב בביתו, אני חייב לומר שבאותה הפגישה ראיתי איש של מעלה, אישיות נדירה, דמות שפוגשים אולי פעם בכמה עשרות שנים.

וכך הם כותבים: "מי שלא ראה איזה שמחה ואושר היו לאבא כשהוא קנה לאמא תכשיט, לא ראה שמחה מימיו! שמחתו היתה כל כך מושלמת כשראה איך שאמא שמחה, זה גרם לו אושר עילאי שקשה לבטא במילים. הוא היה אומר כמה פעמים: 'תאמינו לי, שאני מוכן להוציא גם עשרת אלפים דולר בשביל תכשיט לאמא, כי באמת מגיע לה את כל הטוב שבעולם, והשמחה שלי כל כך גדולה שאני לא אצטער לרגע על הכסף שיצא ממני בשבילה'". - ככה נותנים תכשיט. זה לא הזהב, לא הצמיד ולא העגילים, זו ההערכה שבאה יחד עם זה. אם היינו מבינים שבאותו הרגע אנחנו נהפכים לכל העולם שלה.

תכשיט בלי הערכה, הוא סתם עוד מתכת. "הנה, קניתי לך, שלא תגידי שאני לא קונה לך", ככה נותנים תכשיט! זרקת כסף לפח!!! רק ההערכה שעומדת מאחורי התכשיט, היא 'התכשיט' האמיתי שהאשה רוצה לענוד על לבה.

בנו של הרב מספר: "כשעשינו סעודה לכבוד אבא למלאות לו שבעים שנה, אחי ר' יעקב אמר על אבא שמאחורי אדם גדול עומדת אישה גדולה, עצר אבא ואמר "אני רוצה לתקן ולומר, זה לא נכון לגבני ולגבי אמא שמאחורי אדם גדול עומדת אישה גדולה, כי אמא מעולם לא עמדה מאחורי, אמא צעדה לצדי כל החיים".

אני משוכנע שבשביל משפט כזה אמיתי שיוצא מהלב, אשה תסכים לעמוד חודשים במטבת, לקלח את הילדים, לנקות ולחכות לבעל בערב עם כל העייפות. אמא צעדה לצדי כל החיים - משפט כל כך מרגש, כל כך מחייה. זה הכוח של האשה, מהאותיות האלו היא שואבת את כל הכוחות שלה. את זה צריך לשנן תמיד, שאפשר להפוך אשה למאושרת על ידי כמה אותיות, ומתוך הלב כמובן.

כשבעל מגיע לבית ואשתו תמיד עייפה והולכת לישון, זה אומר שהוא לא נותן לה מספיק כוחות והיא אינה מרגישה שיש לה מה לקבל ממנו. תאמינו לי, אם היא הייתה יודעת שכשהוא יגיע היא הולכת לשמוע מילות ההערכה וטפיחה על השכם, היא הייתה מנדדת שינה מעיניה, רק בכדי לשמוע ממנו כמה מילים טובות.

"אשתי איך חיכיתי לראות אותך", "כשאני חושב על זה, באמת זכיתי בהכל ואני לא צוחק". "מעריך אותך שחיכית לי ולא הלכת לישון". כל אחד עם היצירתיות שבו. זכור תמיד. אם אשתך לא תקבל את זה, אתה תקבל משהו אחר, אשה קשה, אשה בלי חשק לנקות, בלי חשק לסדר, עם פנים חמוצות, ושכל הזמן מתלוננת שאתה לא עוזר.

בנו של הרב כותב עוד דבר מעניין: "כשאבא המשך שיחת הרב בעמ' 3"

שלום בית זה הדבר הכי חשוב היום, תדעו לכם. לצערי, יש זוגות שהשלימו עם המצב ואבדו את הכוח לעשות משהו עם חיי הנישואין שלהם... רק אם היו מבינים כמה שהם מפסידים. זוג שטוב להם ביחד זה אומר שטוב להם בחיים. טוב להם לקום בבוקר, טוב להם לחזור בערב, טוב להם לדבר בטלפון, טוב להם הכל.

אך בלי זה אין כלום, הכל ריק, הכל חסר, והכל טפל. בתים ששלום הבית בהם הלך- הבעל מחפש לברוח, האשה הולכת לישון מוקדם, אין תקשורת, ובקיצור רחמים על הזוג.

מה שמעודד בכל הסיפור הזה, שתמיד אפשר לתקן. אני לא מדבר רק על בעיות בשנה ראשונה או שנייה, שהכל עוד טרי ויש על מה לדבר, אני מדבר אף על בעיות שלאחר חמש עשרה שנות נישואין, שהזוג אומר 'מאיפה מתחילים'. כולם - ללא יוצא מן הכלל - יכולים לעלות בחזרה על המסלול, רק אם הם באמת ירצו. מי שיש לו שכל, בבקשה שיקום ויעשה משהו עם הבית שלו, בשבילו וגם כמובן בשביל אשתו.

אני יכול לנחש מה מתחולל להרבה אנשים בלב, "איפה מתחילים? יש כל כך הרבה דברים שמפריעים".

התשובה היא: תתחיל בלהעריך אותה, זה העיקר. ואם תדע לעשות את זה טוב, השאר יבוא, בדוק ומנוסה. הקב"ה ברא את האשה בצורה שמעולם לא השתנתה, שאם יתנו לה את מה שהיא צריכה, היא תתן לבעלה את הכל. ומה שהיא הכי צריכה הוא ההערכה.

את ההרגשה שהיא מוערכת, שהיא חשובה, ושבצעיה אי אפשר.

[נכון שאני פונה לבעל, למרות שהאצבע המאשימה מכוונת לשני הצדדים ללא ספק. אך מתוך נסיון קטן גיליתי, שכשהבעל מעריך את האשה, הוא ממלא אותה בכוח כזה אדיר לתת מעצמה ואף לשנות את עצמה מן הקצה אל הקצה ממש ללא הגזמה. לכן הבעל יחזיק בעבותות האהבה והערכה, והשפע יגיע מאליו בע"ה יתברך.]

להגיע מהכולל או מהעבודה ולראות את הדברים הרגילים, שהילדים אכלו או שהם אחרי מקלחות, שהבית מסודר, ולהגיד לה: "אשתי, אני ממש מעריך אותך על כל המקלחות, זה לא מובן מאליו!". "אשתי, אני מעריך אותך שהבית מסודר, איזה תענוג זה!". אינך יכול לשער איזה כוח יש במשפטים האלה, כוח מבהיל!

וחייב לזכור. כמה שתעריך יותר, כמה שתדע להבליט את זה יותר, אתה תקבל ממנה יותר. אשה חיה מההערכה, אשה נבנית מההערכה, אשה נושמת מההערכה.

דיברתי על זה כאן לפני חודש או חודשיים, וראיתי שגברים אכן לקחו על עצמם את הדבר הזה. לפני כמה ימים ניגש אלי גבר שנשוי כמה שנים טובות, והראה לי מכתב שאשתו כתבה לו: "אף פעם לא ידעתי כמה אני חשובה לך, בחיים לא האמנתי שיום אחד יהיה לנו כל כך טוב בבית, אני בעזרת ה' אתן לך הכל!".

הרהרתי ביני לבין עצמי, שאם אותו בעל לא היה עושה את המהלך הזה, הוא היה יכול להמשיך לחיות במתכונת הרדודה הזו עד מאה ועשרים. ובעצם, כמה זוגות יש היום שאם הם לא יקומו ויעשו משהו עם הנישואין שלהם, הם ימשיכו להתגלגל, ועם הזמן הקשר

זמני השבת ירושלים

הדלקת נרות לנאוגים 40 דק'	17:00
16:40	ציאת השבת
18:35	ציאת השבת (ר"ת)
17:58	

הבנייה הופשית

ביום שני ט"ו בשבט (6/2 למניינם)

בשעה 20:45
בניית הכנסת 'הרב שלום שבי'
רח' המייסדים 2, שכונת טירת שלום

לנס ציונה

הרב אפרים שרבני שליט"א

להזמנת הרב לשיעורים ברחבי הארץ: 054-6284225 אור קלמי

הבית בהיבנותו

הנהגות א"י התורה לגבר ואלה

הכל תלוי בדבר אחד: השלמה!

שאלה: אני נשואה כבר קרוב לשבע שנים, יש כמה תכונות ומידות בבעלי שהן מאוד מפריעות לי, עוד מתחילת נישואי תמיד הן הפריעו לי, ובכל משך הנישואין, הצער בגלל תכונות אלו לא נותן לי מנוח ואף פוגע רבות בשלום הבית (בישיר או בעקיף). כיצד אוכל לגרום לבעלי להשתנות?!

היכן צריכה להיות ההשקעה?

אכן, רבים החסרונות שיכולים להיות בבן הזוג, יש בן זוג עם 'פיתול קצר', או בת זוג 'עצבנית' ומכל דבר עושה סיפור, ויש בן זוג עקשן, יש ממורמר, ויש ביקורתי, קמצן, קנאי, שקרן, סגור, מפורז, עצלן, יש נוטה לעצבות ולפיסמיות, ויש בן זוג גאוותן שלעולם לא מוכן להתבטל כלפי מישהו אחר. יש אחד שאינו מפרגן לעולם, ויש אחת שאינה מעניקה מספיק חום ואהבה. ועוד רשימה ארוכה של דברים שוודאי הרבה מבני האדם לקויים בהם, לפחות בחלקם [כמו כן, פעמים שהחסרונות הם בצורה אחרת, כגון חולי מסוים, חולשה, קשיים בפרנסה, או מצב משפחתי לא פשוט וכל כיוצא בזה, וכל הנאמר כאן הוא גם לגבי זה]. אז מה באמת עושים? כיצד עלינו לנהוג כאשר בן הזוג אוזח במידה רעה ולא רוצה, או לא מצליח לתקנה? [שהרי ידוע שהיה

אומר הגר"ם מסלאנט זצ"ל, שלתקן מידה היא עבודת חיים] איך מתמודדים עם בן זוג שלא משתנה, וגם אין באופק שום כיוון לשינוי? התשובה לכך היא יסוד גדול לבניית חיי נישואין מאושרים! - **אין צריך לחפש מה לתקן בבן הזוג, אלא העבודה והתיקון יהיו בעצמנו, במחשבתנו, כשנשנה תפיסה, נחסוך מעצמנו הרבה צער ועוגמת נפש. פעמים כל מה שאנחנו צריכים זה בסך הכל 'סוויץ' במוח והדברים יראו אחרת. נסביר...**

'בחלומות שלך תגיע לתיקון'

מביאים בעלי המוסר (ראה 'פרקי מחשבה' לרב עזריאל טאובר) מעשה ביהודי שבא לפני האר"י הקדוש וסיפר בפניו על זוגותו שירדת לחייו, כך עד שאיננו מסוגל לסבול זאת יותר. אמר לו האר"י הקדוש, דע לך שבגלגול קודם הסדר היה הפוך, אתה הוא זה שירד לחייה, אתה היית ה'מציק', וכעת נשלחת לעולם כדי לתקן את המעוות. כל צער ובזיון שאתה מקבל ממנה אתה מטהר ומתקן את נשמתך. היהודי חזר לביתו ומודד ומלא תקווה. הוא היה מוכן לקבל את הבזיונות, החירופים והגידופים שהשמיעה כלפיו. ואדרבה, ככל שהיתה מחרפת אותו יותר ויותר היה שמח יותר. במשך הזמן הבחינה האשה בשינוי הקיצוני שהתחולל אצל בעלה, הוא אינו מגיב לצעקותיה, ואדרבה, הוא משלים עם הכל בענוות חן ובסלחנות. היא הבינה כי ודאי יש דברים בגו, ושאלה את בעלה מה יום מיומים? בתחילה סירב לענות, אך כאשר הפצירה בו הוא סיפר לה את שהיה. "הייתי אצל האר"י הקדוש והוא אמר לי כי את התיקון שלי. האשה הגיבה בחמת זעם: "אני אהיה התיקון שלך?! 'בחלומות שלך'! מהיום ואילך אתנהג כאשה למופת כמו האשה הטובה בעולם ובלבד שלא יהיה לך תיקון". בשומעו את דבריה, רץ האישי לביתו של האר"י הקדוש וסיפר לו על 'צרתו' החדשה. "היא לא מסכימה להיות התיקון שלי!". הרגיע ופיס אתו האר"י באומרו: "אל דאגה זה עתה סיימת את פרק ה'כנגוד'

ומענה מתחיל פרק 'העזר'. הסיבה שהיא נהגה כפי שנהגה הייתה כדי לזכך את מידותיך, משהגעת לתכלית אינך צריך יותר תיקון זה. וסר עונך וחסאתך תכופר".

כמובן, אין עסקנו בגילגולים ותיקונים, אך המעשה הזה יכול ללמד אותנו יסוד שיכול להחזיר להרבה אנשים את החיך לפנים, קוראים לו: 'השלמה עם רצון ה' - שפירושו הוא, ההפנמה בעצם העובדה שהקב"ה הניח אותי בין ארבע קירות דווקא עם בן הזוג הזה, כי הוא יודע שהוא הכי טוב בשבילי. 'דווקא החסרונות שלו, הם מה שאני צריכה', 'דווקא המידות הרעות שלה, הן אלו שבאו לעזור לי'. שאני מבין את זה, התכונות הרעות, הסבל, הניסיונות התדיריים של הבית, כל אלה מקבלים משמעות אחרת לגמרי! אפשר לראות זוגות רבים, כאשר נכנס פנימה, נראה שלראשונים יש לא פחות חסרונות מהשניים, ואלה לא מפסיקים לריב ואילו השניים חיים בנחת ובאושר, מה עושה את ההבדל? רק אותו יסוד שאנו מדברים עליו, אלה השלימו, אלה קיבלו אחד את השניה, אלה לא קיבלו אחד את השניה. ישנם אנשים שהיו עסוקים כל חייהם בתיקון בן הזוג. הם סירבו לקבל את העובדה שאדם הוא לא מלאך, יש לו חסרונות, יש לו מידות רעות, ולפני הכל עליהם לעצור לרגע ולשאול את עצמם: וכי אני מושלם?!, 'לי אין מידות רעות?!', 'נכון, הוא מתקשה במידת הכעס ואני פחות, אך הוא לפחות יודע לוותר, לא עקשן כמוני'. נכון, צריך לעשות השתדלות, ואין שום ספק שצריך לעבוד, אך עם כל זה צריך לדעת גם להשלים! ההשלמה וקבלת השני כמות שהוא בלי תנאים ובלי 'אותיות קטנות', והכי חשוב קבלת רצון ה' - יכולים להביא אותנו להתחלת חיים חדשים, יפים הרבה יותר.

קרבן ושורד או מתמודד?

וכמה יפה סיכם יסוד זה הרב ישועה עטייה שליט"א (חוברת הדרכה 'בדרך לנישואין מוצלחים') ונתניק את לשונו ולאחריה כל מילה מיותרת: "אין בעולם כולו אדם אחד שהחיים שלו מתנהלים בדיוק כפי כל הרצונות, כל הציפיות וכל התוכניות שלו! כולם מתמודדים! זו מציאות! זו עובדה! אלו הם החיים! אדם חכם מכיר במציאות חייו ומשלים עם מה שלא ניתן לשינוי. זה אני! זהו בן הזוג שלי, אלו הם ילדיי, אלו הם ההורים והמשפחה שלי! אלו הם ההורים והמשפחה של בן זוגי! זוהי הדירה שלי! זוהי העבודה שלי! אלו הם תנאי החיים שלי! בתי רבים נהפכו לגיהנום עלי אדמות, להורים ולילדים גם יחד, משום שהם לא היו מוכנים להשלים עם מציאות החיים שלהם, מול קושי, חיסרון, בעיה, חולשה, מחלה, לקות. לעומת זאת, בתים רבים מתנהלים בשלום ובשלווה, ילדים בריאים ושלמים בגופם ובנפשם, בזכות בן הזוג שמשלים עם מציאות החיים ומקבל באהבה כל התמודדות. מכבד, מעריך, משקיע כוחות נפש אדירים ולא חוסך כל מאמץ כדי לשמור על אווירה נעימה בבית. [ממשיך הרב ומציב בפנינו ענין מבחן לבדוק איזו דרך בחרנו:] ובידנו הבחירה איך נהיה, האם נבחר בדרך של 'קורבן ושורד', או 'מתמודד'! **קורבן ושורד** - לא לסלוח, לא לשכוח, לא לוותר, לא לשתוק, להתייאש, להרים ידיים, לא לקחת אחריות, להוכיח עד כמה הוא פגוע ומסכן, איזה עוול גדול נעשה לו, לרחם על עצמו, מאשים, כועס, מזלזל, מחנך, מעניש, מלמד לקח, מזין ומטפח ומוציא מכלל פרופרציה את מה שקרה, מוצף רגשית. **מתמודד** - סולח, שוכח, מוותר, שותק, מבליג, מתגבר, לא מתייאש, לא מרים ידיים, לוקח אחריות, סובלן, מרחם, בא לקראת, עוזר, תומך, מעלים עין, לא מתייחס לכל מילה ולכל תנועה, מפנה את המבט קדימה, מתגמש, זורם, נאבק למען הזוגיות. ועלינו לשים לב: כאשר אנחנו בוחרים להתמודד, אנו מתחזקים, מתעצמים ומקבלים כוחות, יותר ממה שהיה לנו בטרם התמודדנו, אנו צומחים מתוך הקושי". עד כאן לשונו. **וכל מילה מיותרת. שבת שלום ומבורך שמעון שורתי!**

להערות, תגובות ושאלות ניתן לשלוח: sh055677377@gmail.com

ללא
עלות

מיטב השיעורים מכל הזמנים
של הרב **אפרים שרבי** שליט"א

גשם
שיעורים נבחרים!

להזמנות חייגו: **055-6777644** (חיים)

לשיר קודם הישועה

שבת פרשת בשלח יש בה חשיבות מיוחדת אשר אין בשאר שבתות השנה, שבת זו נקראת גם כן "שבת שירה". שבפרשה זו שרו בני ישראל את שירת הים "אֶזְרָא יְשִׁיר מִנְּשָׁה". ויש להדגיש, שהנה לא מצאנו תואר כזה בשאר שבתות השנה, כמו בפרשת יתרו אין אומרים "שבת קבלת התורה", וכדומה. ועל כרחק שיש בפרשה זו איזה לימוד הדרכה וחיזוק לכל אחד אשר יש ליקח משבת זו.

וענין הלימוד הנוגע למעשה לעבודת האדם, הוא להדגיש שבשבת זו יכול האדם לשיר שירת הים גם היום, ולהגיע למדריגה שהגיעו אז כלל ישראל, שאפילו הפחותים שבעם זכו לנבואה.

וענין שירת הים בעבודת האדם בכל יום יתבאר על פי דברי "קדושת הלוי" שהקשה, מהו החידוש כל כך שהאמינו בה' ובמשה עבדו, הרי ראו כאן ישועה ניסית כזו בקריעת ים סוף. וביאר, "עם ישראל האמינו שבוודאי השם יתברך יעשה להם תשועה, אם כן עלתה בלבם מיד לומר שירה קודם התשועה, כי מי שדבוק בה' ובטוח בו שבוודאי יושיע לו אומר השירה על התשועה קודם התשועה".

מדברי הרב מבארדיטשוב עולה, שכדי שהאדם יזכה לקריעת ים סוף, צריך שיחא לו בלבו אמונה ובטחון חזק כזה, עד כדי שיעלה בלבו לשיר ולהודות ולשבח לאביו שבשמים עוד קודם בוא הישועה, ואדם שאכן כך מרגיש בלבו – לא רק בפיו, אז יזכה לקריעת ים סוף. (תפארת למשה).

השירה מצביעה על האמונה

"הכלל הוא כשופע על האדם אמונת הבורא מתחיל לשורר ולהודות לה...". (קדושת הלוי).

מלחמת עמלק - מלחמה על האחדות

בסוף פרשתנו מספרת התורה על עמלק הרשע שבא להילחם בעם ישראל ברפידיים. ועל אותה מלחמה כתב בעל ה"מאור ושמש": ידוע מפי סופרים ומפי ספרים שהעיקר הוא שיהיה אחדות בישראל, והוא רגל אחד שכל התורה כולה נסמך עליו, כי ידוע מהמעשה המובא בגמרא של הלל עם אותו הרג. וגם חלילה כשישראל עובדי עבודה זרה, אם יש שלום ביניהם אזי אין שום שטן יכול להם. ולהיפוך חלילה בביטול מצוה זאת על ידי שנאת חנם נחרב בית שני.

וזאת מה שבא לעשות עמלק, "אֲשֶׁר קָרַךְ בְּדָרְךְ", היינו לשון 'קרירות', שכיבה

באר החסידות אצרות מעולת החסידות

אש אהבתם של עם ישראל זה לזה וקירר אותה. שהיו מתחילה בחמימות ובהתלהבות לאהוב זה את זה, ועמלק הביאם לידי קרירות, וצין את אהבתם מלאהוב אחד את חברו. ועל ידי מה קיררם: על ידי התנשאות וגאון, ש"עמלק" גימטריא "רס", שהוא לשון התנשאות וגבהות וגאון, מפני שעיקר הדבר שמביא לאהוב אחד את חברו הוא על ידי שכל אחד ואחד שפל ומבוזה בעיני עצמו, שמוצא תמיד חסרונות בכל מעשיו, ורואה את צדקתו ומעשיו של חברו, וגדול מאוד בעיניו, על ידי כן אוהב את חברו והוא באחדות עמו. אולם אם הוא גדול בעיני עצמו והוא בגאון, אזי ממילא רואה חסרונות של חברו, ועל ידי כן הוא שונא אותו לפי שחברו שפל מאד בעיניו.

מדבריו של ה"מאור ושמש" מתבאר, שמשנה רבנו מסר לעם ישראל סוד עצום, שעמלק (שהוא ראש כל הגוים כמו שכתוב "רִאשֵׁית גוֹיִם יִמְלֶקֶת") מסוגל לגבור על עם ישראל רק כאשר כל אחד מחפץ את החסרונות שבזולת, במה הוא גרוע ומה עליו לתקן. ולכן בא עמלק להילחם בעם ישראל דוקא ברפידיים שהוא מלשון "פירוד הלבבות", כיון שרק כשעם ישראל שרויים במצב שכזה יש בכוחו לגבור עליהם ח"ו. אבל בזמן "שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלה", כלומר שהם מחפשים אחר המעלה שבזולת, במה הוא טוב ומה מיוחד בו, ומשום כך אוהבים זה את זה ומתאחדים זה עם זה, הם היו שוברים את עמלק.

וכך אדמו"ר הזקן היה אומר, שהקב"ה נתן לאדם שתי עיניים ולא עין אחת, כדי שבעין הימנית (שבדרך כלל רואים בה יותר טוב) יסתכל על המעלות והיתרונות שבזולת, ובעין שמאל (שהיא חלשה יותר) יסתכל בחסרונות של עצמו, וצריך להיזהר שלא להחליף ביניהן ולחפש אחר היתרונות של עצמו ואחר החסרונות של הזולת.

וכלל גדול מסור בידינו חז"ל (גמ' קידושין) "שכל הפוסל – במומו פוסל". ובדרך זו פירש הבעל שם טוב הקדוש את דברי המשנה (נגעים) "כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו", כלומר שכל הנגעים שאדם רואה בחוץ – באחרים, אין אלו אלא נגעי עצמו.

והוא בעצם עיקר ענין מחיית זכרו של עמלק, דהיינו למחות ולהעביר מליבנו את המידה הרעה של החיפוש אחר מה שלא טוב בזולת, וכל אותן מחשבות ודון שכאילו הוא גדול וחשוב ויקר, ואילו הזולת שפל ונבזה וכאין ואפס בעיניו, אשר כל זה נובע מהגאון וגסות הרוח שבאדם. (אמרי נעים).

האברך יצא מן החדר נרגש לקיים מצוותו של הרב. אך כשהציץ בפתק גילה כי הכתובת הרשומה בפתק היא הכתובת של דירתו. מיד התבייש האברך והבין את המסר של הרב, אתה מתעסק עם כל העולם רק לא עם אשתך, אותה אתה תמיד משאיר לסוף!

לפעמים זה אנחנו. אנחנו דואגים לכולם, מרחמים על כולם, משאירים מקום לכולם, ורק את השלום בית שלנו אנחנו משאירים לסוף, ועוד יש לנו דרישות. אדם חכם עוצר ואומר, שכולם יחכו, קודם כל שלום הבית שלי, כי בסוף תמיד יוצא שכולם מרוצים ואני נשאר עם בית שבור.

מישהו אמר לי, שהוא מנסה להעריך וזה לא הולך. אמרתי לו, כנראה שהוא מעיר הרבה הערות. איך מראים לאשה שמכבדים אותה? על ידי כך שלא מעירים לה הערות. תחשוב שיש לך בן קטן והוא בא אליך עם ציור: "אבא, תראה איזה ציור ציירתי, ציירתי איש שנותן צדקה", אתה מסתכל בציור ולא רואה לא איש לא צדקה ולא כלום. מה תעשה בכדי שהוא יצייר יותר טוב? ישנן שתי אפשרויות – או שתחמיא לו, "איזה יופי, התכוונת שזה האיש וזו הקופה וזו הצדקה כל הכבוד, איך אתה מצייר יפה!", פעם הבאה הוא ישתדל לצייר יותר יפה. או שתגיד לו "אני לא רואה פה כלום, ככה לא מציירים איש, לא קופה ולא כלום, זה סתם קשקושי". האם כך עונים לילד כשרוצים לעזור לו להצליח? ודאי שלא.

בדיוק כך האשה. אי אפשר להעיר הערות ולצפות שהיא תביא הישגים. רק בדרך של הערכה. ואם תדע להעריך היא תיהפך לכתר שלך. כל כך התפעלתי כשסיפרו, שכשהרב ראובן שרבי הגיע לבית החולים לקבלת טיפול רפואי והיו צריכים לרשום את שמו. שאלה אותו הפקידה "ומה שם אשתך?". הוא ענה "דליה היקרה". היא חיכה וכתבה את השם דליה, אך הרב אמר לה: "אני לא מתכוין בצחוק, תכתבי במחשב דליה היקרה". אך היא לא הבינה ואמרה "אי אפשר לכתוב כזה דבר במחשב, אני כותבת את השם ולא תארים". אך הרב עמד על שלו עד שהיא כתבה.

תחשבו איזה כוח מקבלת אשה מדבר כזה להחזיק את הבעל, את הבית ואת שגרת החיים. היא פשוט חיה בעולם אחר, עולם כל כך יפה. מי שרוצה, בבקשה, זה מונח כאן לפניכם. וכמו שאמרנו כל אחד יכול. **שבת שלום עם ישראל! אפרים שרביני.**

המשך שיחת הרב « היה מתיישב לאכול, הוא היה אומר לי, 'איך היא

מצליחה להכין כזה אוכל טעים, ממש כמו אוכל של שבת, את כל הלב שלה היא מכניסה בתוך האוכל' ". ואם חשבתם שאבא היה עושה כך רק פעם בשבוע, אז לא ולא, **כל יום במשך כל חייו היה נוהג כך עימה** ומוסיף והולך מיום ליום שנה שנה". ככה בונים בית. אתה רוצה ארוחת צהרים: אתה רוצה לראות בית מסודר? אתה רוצה אשה מחייכת? תדבר ככה. **אתה יודע לדבר ככה, וכל יום, ובאמת עם הלב? יהיה לך!**

מסופר על המקובל ר' סלמן מוצפי זצ"ל, שהיה נוהג לערוך תיקונים בכותל המערבי ואשתו הרבנית הייתה מלווה אותו ועומדת בעזרת נשים. מידי פעם היה הרב נגיש לכיוון העזרה ואומר לאשתו: "את הכתר שלי". למרות שהוא היה זקן, ולמרות שאנחנו אומרים בלב שנשים של פעם לא היו צריכות את זה, ובייחוד אשתו של רב מקובל כזה, אז כנראה מתברר שטעינו, גם אשה כזאת, זקנה, של פעם, ושל רב כזה, צריכה לשמוע את זה מבעלה, בשביל לקבל את הכוח לחכות לו שם בעזרת הנשים.

אחים יקרים! בשביל לזכות לזה צריך להניח את הכל בצד, את הכסף, את העבודה, את החברים, ולהפנות את עיקר תשומת הלב לבית. אם לא, חלילה זה סבל, זה מריבות, זה קפידות, זה הרבה צער, זה השוואות, פעמים זה כסף על יועצי נישואין ואיני רוצה לדבר על גירושין והסדרי ראייה לילדים.

הבעיה הגדולה היא, שאנשים רוצים את הבית הכי יפה בעולם, אך בלי להשקיע כלום. אני שומע הרבה שאומרים: "מה שהיא מבקשת היא מקבלת". הוא חושב שהיא חיה אתו בשביל כסף. זה בכלל לא בית, זה סתם בנק, אשה רוצה משהו אחר! באחד הימים פנה הסטיפלר זצ"ל לאברך ירא שמיים והודיעו שברצונו להתייעץ אתו. האברך מאוד התרגש לדעת שהרב רוצה להתייעץ אתו. כשהגיע לביתו של הרב, אמר לו הרב: "רציתי להתייעץ אתך בהיות שאני יודע שכבודו ירא שמים ובעל חסד. הסיפור הוא, שפנתה אלי אשה בודדה עם שמונה ילדים וסיפרה שקשה לה מאוד לשאת את עול הבית והילדים, ורציתי לשאול אם אתה יודע איך אפשר לעזור לה?".

השיב האברך: "אני לא מכיר ארגוני חסד, אך אני בעצמי מסכים להירתם לחסד הזה פעמיים בשבוע וללכת לעשות בשבילה קניות". "יישר כוח!" אמר הרב, "כל הכבוד". הרב רשם לו את הכתובת שלה על פתק והוסיף "אם אפשר אפילו כבר עכשיו".

ברכת בורא נפשות

(חלק ב)

לאין דרכו בכך, ובכל אופן אינו מברך על תה, קפה ומרק בזמן שהם רותחים. **וכן הלכה**. מכל מקום, אם שומע אדם שמברך עליהם, יכול לענות אחריו אמן (יבייא ח"ה יח ד', ואע"ג שאומרים בדרך כלל ספק אמן לקולא, כאן יש ספק ספיקא לענות ע"ש).

ואם ימתין עד שהם יצטננו ואז ישתה מהם השיעור הנ"ל בבת אחת, יש לחלק בין קפה לשאר דברים, שבקפה אין דרך בני האדם לשתותם, ולכן אף ששותה רביעית בבת אחת אינו מברך לכתחילה (והמברך יש לו על מה שיסמוך), אמנם בתה ומרק ושוקו, או נס קפה וכיוצא בו, יש דרך, ומברך לאחריו בורא נפשות כל ששתה בבת אחת השיעור הנ"ל [כתב בס' **יד אהרן**, שאנשי מעשה נוהגים להניח הקפה עד שיצטנן ואז שותים אותו בבת אחת ומברכים נפשות לכ"ע. **והברכ"י (רד" סק"ו) בשם מהר"י הכהן** כתב ע"ז שלא יברך שבטלה דעתו אצל כל אדם. והכריע **בחזו"ע עמ' רסא**, שהמיקל לברך על קפה שהפשיר יש לו על מה שיסמוך. אמנם על תה ומרק אם המתין שיפשירו, כיוון שדרך בני אדם לעשות כן מברך. **וכ"כ בכה"ח רד" סק"מ** וכתב, שאם יכול יפטור אותו בדבר אחר וכל שכן אם שותהו קר].

בשבוע שעבר למדנו בס"ד, שהאוכל כזית (ג' 27) מאחד מהמאכלים הבאים: בשר, עוף, דגים, ביצה, פירות, ירקות, מיני חטיפים שברכתם ש'הכלי או 'אדמה' צריך לברך לאחר האכילה ברכת 'בורא נפשות רבות'. ודווקא אם אכל את הכזית בתוך זמן של שבע וחצי דקות. כמו כן, למדנו שאף על משקה, מלבד יין, אם שתה ממנו רביעית (ג' 81) מברך ברכת בורא נפשות, וזה דווקא ששתה ממנו כדי זמן שתיית רביעית (בערך שתי שניות). עתה נמשיך בענין זה בעוד כמה דינים.

האם מברך ברכה אחרונה על הדברים הבאים: קפה, שוקו, תה, מרק רותחים כששתה מהם שיעור רביעית, ומה יהיה הדין אם אינם חמים?

והאם יברך על מעדן חלבי, ג'לי, שמנת, גבינה לבנה וד"סה סמיכה, ברכה אחרונה?

ב. שמנת, ג'לי, גבינה לבנה, ד"סה סמיכה, מעדני חלב:

במאכלים אלו יש לדון האם מחשיבים אותם כאוכל [נממילא יש שבע וחצי דקות לאכלם, והסיבה להחשיבם כאוכל, כיון שסוף סוף צריך לעשות פעולה בפיו כדי להמיסם, וכן בדרך כלל אוכלים אותם עם כפית], **או שמא נחשיבים כשתייה** [כיוון שלא לועסם בשיניו, וממילא ברובם לא תהיה ברכה אחרונה כיוון שצריך לשתותם בזמן של שתי שניות. ואף אם ישתה, אין דרך לעשות כן ואומרים 'בטלה דעתו']. **והיוצא להלכה** ע"פ היוצא מדברי השולחן ערוך (סימן רח" סע"ו והמ"ב והאחריו שם. וכ"פ בהלכ"ב סי' ר"י סע"ד), שאם אכלם בזמן של שבע וחצי דקות מברך ברכת בורא נפשות.

א. השותה תה, קפה, מרק, שוקו שהם חמים (והדין אם יצטננו):

כאמור מבואר **בשולחן ערוך** (תריב ע"פ דעת הרמב"ם), שהשותה רביעית (ג' 81) בזמן של כשתי שניות מברך ברכה אחרונה **ויש מהפוסקים** שכתבו, שכל זה דווקא בשתייה קלה ומים וכיוצא בזה, אך בקפה, או תה רותחים, שדרך העולם לשתותם מעט מעט, מברך עליהם בורא נפשות אפילו אם שהה יותר מתי שניות, וכן דעת כמה מעדות אשכנז [הגאון ר' אברהם הלוי **בשו"ת גינת ורדים** (כלל א' סי' יז), וכ"כ מהר"ם שיק (סי' פה), וכ"פ הגר"ז (סדר ברכות הנהנין פ"ח ה"ו) ועוד. וכן המנהג מכמה עדות אשכנז]. **אמנם רבים החולקים** [מהם הפר"ח, שו"ת הלק"ט וכן המשנה למלך, הביא חילוק זה בין דרכו בכך ללא דחאו. והחיי אדם, וכ"פ ביחוו"ד ח"ה כא' ובחזו"ע עובדיה (עמ' רס') ובמ"ב ר"י סק"א], שאין לחלק בין דרכו בכך

להערות, תגובות ושאלות ניתן לשלוח: sh0556777377@gmail.com

"אין המצוה
נקראת אלא על
שם גומרה"
(סוטה יג)

גם את/ה יכול

להיות חלק
מהאימפריה התורנית הזאת

לפרטים: ר' יעקב בן ישי 050-4119309

הפאר שלפניכם הוקם על ידי הרבה מאד אנשים, עם לב שאכפת לו מה יתברך יהי רצון שהזכות תגן עליהם ועל כל בית ישראל לעולמי עדי